

Uppföljande granskning av måluppfyllelse inom grundskolan

Karlshamns kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	3
2.4. Revisionskriterier	3
3. Måluppfyllelse och resursfördelning	5
3.1. Iakttagelser - Elevernas måluppfyllelse	5
3.2. Iakttagelser - Resursfördelning	8
3.3. Bedömning	10
4. Vidtagna åtgärder och utvecklingsarbete	11
4.1. Iakttagelser	11
4.2. Bedömning	13
5. Slutsats	15
6. Källförteckning	17
7. Revisionskriterium	18
7.1. Kommunallagen (2017:725)	18
7.2. Skollagen (2010:800)	18
7.3. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (2012)	19
7.4. Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (2022)	19
7.5. Kommunfullmäktiges mål	19

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Karlshamns kommun granskat vilka åtgärder som utbildningsnämnden har vidtagit utifrån följande rekommendationer som lämnades i 2020 års granskning kring grundskolans måluppfyllelse:

- ▶ Göra en översyn av om resursfördelningsmodellen säkerställer en likvärdig tilldelning som speglar såväl kommunala som fristående skolors olika förutsättningar och behov.
- ▶ Säkerställa att de förbättringsåtgärder som förvaltningen initierar implementeras och genomsyrar samtliga verksamheter.
- ▶ Säkerställa att nämnden har tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete i att öka måluppfyllelsen.

Vår sammanfattande bedömning är att utbildningsnämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades vid granskningen år 2020.

Nämnden har genomfört en översyn av resursfördelningsmodellen, men vår bedömning är att nämnden inte har vidtagit tillräckliga justeringar, utifrån det som översynen visat. Bland annat framkommer att det finns tydliga skillnader i behov och förutsättningar mellan kommunala och fristående skolenheter, både på totalen och i variationen enheter emellan. Därtill har det såväl i tidigare revisionsrapporter kring måluppfyllelse, från 2017 och 2020, som i Skolinspektionens tillsyn lämnats synpunkter kring rådande resursfördelning. Vi bedömer det därför som en brist att tillräckliga åtgärder och justering av resursfördelningsmodellen ännu ej genomförts. Vi ser det dock som positivt att det implementerats nya rutiner för tilläggsbelopp enligt den översyn som genomförts.

Vår bedömning är att nämnden till stor del säkerställt att förbättringsåtgärderna implementerats. Likaså bedömer vi att nämnden till stor del säkerställt tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete. Uppföljning av insatser sker i resultatrapporter både på huvudmanna- och enhetsnivå. Det finns också analysgrupper för arbete med bedömningskulturen, och nämnden har sett till att ha färre och tydligare nämndsmål. I vår egen sammanställning av elevernas måluppfyllelse i avsnitt 3.1 konstaterar vi att samtliga tre skolor höjt elevernas måluppfyllelse mot föregående år.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- ▶ Vidta justeringar utifrån det som framkommit i översyn av resursfördelningsmodellen.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna har under 2017 samt 2020 granskat grundskolans måluppfyllelse utifrån bland annat nämndens uppföljningar och analyser samt styrning och ledning. Särskild fokus har lagts på årskurserna 7-9.

Revisorerna lämnade 2020 följande rekommendationer till utbildningsnämnden:

- ▶ Göra en översyn av om resursfördelningsmodellen säkerställer en likvärdig tilldelning som speglar såväl kommunala som fristående skolors olika förutsättningar och behov.
- ▶ Säkerställa att de förbättringsåtgärder som förvaltningen initierar implementeras och genomförs samtliga verksamheter.
- ▶ Säkerställa att nämnden har tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete i att öka måluppfyllelsen.

Revisorerna har önskat genomföra en uppföljning kring hur utvecklingsarbetet fortlöpt sedan föregående granskning, med utgångspunkt i de rekommendationer som lämnades då.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet har varit att följa upp vilka åtgärder utbildningsnämnden vidtagit utifrån de rekommendationer som lämnades i 2020 års granskning kring grundskolans måluppfyllelse. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden genomfört en översyn av resursfördelningsmodellen?
- ▶ Har nämnden säkerställt att förbättringsåtgärderna implementeras?
- ▶ Har nämnden säkerställt tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen omfattar grundskolan med särskilt fokus på årskurs 7-9 och har skett genom dokumentstudier och intervjuer med ansvariga inom verksamhetsledningen.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna, se avsnitt 7.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Skollagen (2010:800)
- ▶ Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (2012)

- ▶ Skolverkets allmänna råd allmänna råd med kommentarer: Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (2022)
- ▶ Kommunfullmäktiges mål

3. Måluppfyllelse och resursfördelning

3.1. Iakttagelser - Elevernas måluppfyllelse

Detta avsnitt om elevernas måluppfyllelse kopplas till bedömning i avsnitt 3.3, men ligger utifrån hänsyn till läsaren som första avsnitt.

Av tabellen 1 framgår att andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9 för läsåret 2021/22 är något lägre i Karlshamns kommun i jämförelse med riket. Däremot är Karlshamns kommun i nivå med rikssnittet avseende andel behöriga till gymnasiet och genomsnittligt meritvärde. Den skola med lägst redovisad måluppfyllelse är Österslättskolan som skiljer sig med 14,4 procentenheter från Stenbackaskolan som har högst redovisad måluppfyllelse.

Tabell 1. Kunskapsresultat årskurs 9, läsåret 2021/2022

Kommunal huvudman	Antal elever	Andel procent som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Andel procent behöriga till yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde
Riket	95 920	71,9	83,3	224,2
Karlshamns kommun	290	69,7	83,4	224,7
Norrevångskolan	77	67,5	80,5	218,8
Stenbackaskolan	107	77,6	86,9	233,1
Österslättskolan	106	63,2	82,1	220,3

Källa: Skolverket. Statistikrapport: Slutbetyg åk 9, läsåret 2021/2022.

Sedan läsåret 2014/2015 har kommunen legat under riksgenomsnittet för andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen hos kommunal huvudman (se tabell 2). Vidare visar resultatet att kommunen och respektive skolenhet har haft smärre variationer i redovisad måluppfyllelse sedan läsåret 2014/2015. Däremot visar Stenbackaskolan en positiv utveckling där andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen sedan läsåret 2019/2020 ökat från 61,9 procent till 77,6 procent. Därmed är Stenbackaskolan den enda kommunala skolan i Karlshamn som idag har högre andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen än riket.

Tabell 2. Andel procent som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9 år 2015-2021

<i>Kommunal huvudman</i>	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Riket	75,3	71,9	71,8	73,5	73,4	73,9	74,0
Karlshamns kommun	69,0	63,2	60,6	63,9	62,1	62,4	70,7
Norrevångskolan	72,7	58,1	62,7	66,7	61,4	61,7	70,5
Stenbackaskolan	67,0	68,1	63,8	63,8	66,4	61,9	74,3
Österslättskolan	69,5	63,9	55,5	62,7	59,2	63,0	66,3

Källa: Skolverket. Statistikrapport: Slutbetyg åk 9 [för ovanstående läsår]

Av tabell 3 och 4 framgår att kommunen har legat under riksgenomsnittet både avseende genomsnittligt meritvärde och andelen procent behöriga till yrkesprogram i årskurs 9. Däremot har kommunen årligen ett ökat antal behöriga till yrkesprogram sedan 2017 (från 67,9 till 83,4 procent). Samma gäller det kommunens genomsnittliga meritvärde som sedan 2017 visar en förbättring för varje år (från 197,4 till 224,7).

Tabell 3. Andel procent behöriga till yrkesprogram i årskurs 9, år 2015-2021

<i>Kommunal huvudman</i>	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Riket	84,1	81,0	80,5	82,7	82,5	84,0	84,6
Karlshamns kommun	83,0	75,7	67,9	71,8	75,0	76,3	82,3
Norrevångskolan	83,3	70,3	67,2	71,9	77,1	72,3	80,8
Stenbackaskolan	90,4	79,2	70,2	74,3	75,5	67,0	84,1
Österslättskolan	79,2	77,6	65,0	69,5	73,5	84,4	81,5

Källa: Skolverket. Statistikrapport: Slutbetyg åk 9 [för ovanstående läsår]

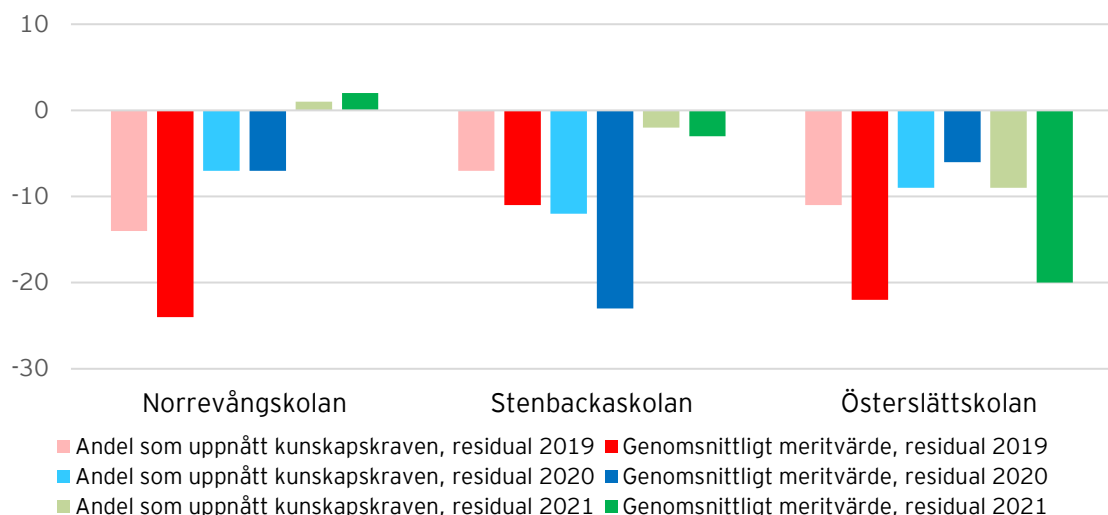
Tabell 4. Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9, år 2015-2021

Kommunal huvudman	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Riket	220,3	218,8	217,7	223,3	224,5	225,9	226,8
Karlshamns kommun	214,4	200,9	197,4	205,2	205,8	211,4	220,7
Norrevångskolan	219,7	187,1	193,2	210,8	200,8	203,5	221,7
Stenbackaskolan	215,5	214,2	205,5	211,0	214,2	203,1	228,4
Österslättskolan	211,8	203,2	188,2	197,4	202,2	219,9	210,1

Källa: Skolverket. Statistikrapport: Slutbetyg åk 9 [för ovanstående läsår]

Skolverket räknar fram förväntade värden, så kallade SALSA-värden, för varje skolenhet, det vill säga hur skolans elever förväntas prestera utifrån ett antal bakgrundsfaktorer¹. Modellberäknade värden tas fram för såväl andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen som för genomsnittligt meritvärde i årskurs 9. Skillnaden mellan det faktiska värdet och det modellberäknade värdet kallas residual och syns i diagram 1. Positiva värden innebär att eleverna presterar bättre än det modellberäknade värdet och omvänt visar negativa värden att skolans elever presterar sämre än det modellberäknade värdet.

Diagram 1. SALSA-värden, skillnad (residual) andel procent som uppnått kunskapskraven och genomsnittligt meritvärde i åk 9 år 2019-2021

Källa: Skolverkets databas

¹ Föräldrarnas utbildningsnivå, andelen nyinvandrade elever och andel pojkar.

År 2020 hade samtliga skolor negativ residual avseende måluppfyllelse och genomsnittligt meritvärde, där Stenbackaskolan hade den högsta avvikelsen. Norrevångskolan har för 2021 ett resultat som ligger strax över det förväntade och den enda skolan som har en positiv residual. Stenbackaskolan visar på en tydlig förbättring sedan 2020, både avseende kunskapskraven och meritvärden, men har fortfarande en negativ residual (det vill säga att de presterar sämre än det modellberäknade, förväntade, värdet). Österslättskolans avvikelse gällande kunskapskraven är samma för både 2020 och 2021 och skolan har en negativ utveckling avseende genomsnittligt meritvärde för år 2021. Därmed är Österslättskolan i dagläget den högstadieskolan med högst negativa avvikelse. Vid intervju med förvaltningen framkommer att SALSA-värden inte används som indikator vid analys, utan de tittar på behörigheten till gymnasiet som i år är 86,1 procent efter lovskolan.²

3.2. Iakttagelser - Resursfördelning

Utifrån granskningsresultatet från 2020 rekommenderades nämnden att:

- ▶ Göra en översyn av om resursfördelningsmodellen säkerställer en likvärdig tilldelning som speglar såväl kommunala som fristående skolors olika förutsättningar och behov.

I huvudmannens resultatrapport för delåret 2022 framgår flera aktiviteter utifrån kommunfullmäktigemålet och nämndmålet avseende effektivisering av verksamheten³. En av dessa aktiviteter lyder *”Resursfördelningssystem utifrån barns och elevers olika förutsättningar och behov - fortsatt utveckling i förskola och utveckling i grundskola/grundsärskola”*. Som ett komplement till det befintliga resursfördelningssystemet som bygger på elevantal och dialog framgår att grundskolan för innevarande läsår har infört resurstilldelning med hänsyn till de socioekonomiska parametrarna vårdnadshavarnas utbildningsnivå och utländsk bakgrund. Det framgår vidare att nämnden fortsätter utveckla arbetet med en alltmer anpassningsbar resurstilldelning i nämndens alla verksamheter utifrån de behov som finns.

Resursfördelningen i grundskolan beskrivs ske utifrån följande faktorer:

- ▶ Elevantal (antal klasser)
- ▶ Timplan
- ▶ Kompensation för gruppindelning för stora klasstorlekar
- ▶ Specialresurs utifrån en volymbaserad fördelningsnyckel
- ▶ Socioekonomiska faktorer

² I faktagranskning framförs relevant synpunkt kring att SALSA-resultat bör tolkas med försiktighet, vilket också Skolverket påpekar. Resultaten kan användas som ett jämförelsemått i förhållande till riket och kan variera stort mellan olika år.

³ Målet framförs i avsnitt 3.3

- ▶ Statsbidrag för bland annat läxhjälp utifrån elevantal

Av svaren från förvaltningsledningen framkommer att de efter granskningen år 2020 har implementerat ett resursfördelningssystem som tar hänsyn till socioekonomiska faktorer som sker i dialog med huvudman och skolenhet. Däremot framkommer vid intervju med förvaltningsledningen att de inte har ett specifikt underlag på detta och att nämnden inte har tagit beslut om en resursfördelningsmodell för grundskolan. Förvaltningen har implementerat en resursfördelningsmodell för förskolan, och det framgår vid intervju att det finns en målsättning att nämnden beslutar om en modell för grundskolan inför år 2024.

Enligt ett arbetsdokument avseende resursfördelning i grundskolan framgår förvaltningens analyser av resursfördelningen inom den kommunala organisationen. Där beskrivs att det finns märkbara skillnader i elevers behov och förutsättningar både inom och mellan kommunens skolor, där nämnden anser att det är en utmaning att hitta en balans i att fördela resurser effektivt mellan skolenheterna. Vidare anser de att det är en utmaning att ge rektorn tillräckligt med förutsättningar att fördela resurser inom sin egen skolenhet utifrån det stödbehov som finns och medel som tilldelas skolenheten.

Förvaltningen menar att resursfördelningsmodellen som finns i dagsläget inte speglar de skillnader i förutsättningar och behov mellan skolenheterna till fullo. Därför beskrivs ett utvecklingsarbete ske i grundskolans rektorsgrupp gällande resursfördelning och en lämplig modell för socioekonomisk fördelning.

I arbetsdokumentet nämns även resursfördelningen till de fristående skolorna inom kommunen. Förvaltningen beskriver att det finns tydliga skillnader i behov och förutsättningar mellan kommunala och fristående skolenheter, men även mellan de fristående skolenheterna. Av svaren från förvaltningsledningen och vid intervju framkommer att resursfördelningssystemet inte är implementerat gällande fördelning till fristående grundskolor. Detta påtalas vid intervju ha hindrat förvaltningen från att landa i en modell som känns bra i förhållande till de fristående skolorna inom kommunen där det finns statliga krav på att fördelningen ska ske på lika villkor.

I dagsläget beskrivs de fristående skolorna vara överrepresenterade vad gäller tilläggsbelopp för elever i behov av särskilt stöd, trots att förvaltningens uppfattning är att de fristående skolorna har elevgrupper med mer socioekonomiskt gynnsamma förutsättningar. Vidare beskriver förvaltningen att processen kring tilläggsbelopp har påvisat brister i dokumentation i samband med ansökan till kommunen. Med anledning av detta har rutinen för ansökan om tilläggsbelopp skärpts vilket har lett till att kostnaden minskade avsevärt från 2021 till 2022 (från över 2 000 000 kr till strax över 1 600 000 kr).

Enligt Skolinspektionens kvalitetsgranskning av kommunen år 2022 har huvudmannen gjort analyser och vidtagit kompensatoriska åtgärder som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt. Skolinspektionen har dock anmärkt på att resursfördelningens förmodade effekter i

många fall inte är tydliga och att uppföljning sker i begränsad omfattning för att säkerställa att åtgärderna leder till framsteg för avsedda elevgrupper.

3.3. Bedömning

Nämnden har genomfört en översyn av resursfördelningsmodellen, men vår bedömning är att nämnden inte vidtagit tillräckliga justeringar, utifrån det som översynen visat. Bland annat framkommer att det finns tydliga skillnader i behov och förutsättningar mellan kommunala och fristående skolenheter, både på totalen och i variationen enheter emellan. Därtill har det såväl i tidigare revisionsrapporter kring måluppfyllelse, från 2017 och 2020, som i Skolinspektionens tillsyn lämnats synpunkter kring rådande resursfördelning. Vi bedömer det därför som en brist att tillräckliga åtgärder och justering av resursfördelningsmodellen ännu ej genomförts. Vi ser det dock som positivt att det implementerats nya rutiner för tilläggsbelopp enligt den översyn som genomförts.

4. Vidtagna åtgärder och utvecklingsarbete

4.1. Iakttagelser

Utifrån granskningsresultatet från 2020 rekommenderades nämnden att:

- ▶ Säkerställa att de förbättringsåtgärder som förvaltningen initierar implementeras och genomsyrar samtliga verksamheter.
- ▶ Säkerställa att nämnden har tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete i att öka måluppfyllelsen.

Nämndens systematiska kvalitetsarbete bedrivs på huvudmänna-, verksamhets- och enhetsnivå. Respektive nivå tar årligen fram en verksamhetsplan och tre resultatrapporter (en per tertial). Nämndens uppföljning av kvalitetsarbetet sker vid två avstämningar (vid delårs- och helårsbokslutet).

I den kommunövergripande policyn för styrning och kvalitetsutveckling framgår den styrmodell som samtliga nämnder i kommunen ska följa. Policyn riktar sig till både den politiska- och förvaltningsorganisationen på alla nivåer. Det framgår att analysarbetet ska resultatrapportering och uppföljning ska genomföras där styrmodellen innefattar resultatdialoger. Enligt uppgifter som framkommer vid intervju med förvaltningsledningen är resultatdialoger ett inslag vid varje nämndsmöte. Förvaltningen uppger även fortsatt genomföra resultatdialoger med olika funktioner på alla nivåer inom förvaltningen och politiken som ska dokumenteras och analyseras i resultatrapporterna.

I nämndens resultatrapport redovisas måluppfyllelsen i förhållande till kommunfullmäktiges mål samt nämndens mål där bedömningar, analyser och uppföljningar av olika slag framställs. Målen och indikatorer som berör grundskolan visas nedan i tabell 5.

Tabell 5. Kommunfullmäktige- och nämndmål år 2022 inkl. indikatorer

Inriktningsmål från fullmäktige	Utbildningsnämndens mål	Indikatorer <i>*indikatorsnivå och status</i>
<p>- Karlshamn tar ansvar för morgondagens samhälle.</p> <p>- Karlshamn är en plats för trygghet och livskvalitet.</p>	1. Alla barn och elever i nämndens verksamheter upplever god hälsa och är delaktiga på lika villkor samt upplever trygghet, trivsel och studiero.	Andel ungdomar på högstadiet som anger att de ofta är deprimerade/mår psykiskt dåligt (KF-indikatorer). *Minskning mot föregående år. Status: ej uppfyllt. Det är en marginell skillnad från föregående år, men målet om minskning är ej uppfyllt.
<p>- Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet</p> <p>- Karlshamn ger utrymme för hållbar</p>	2. Alla barn och elever i nämndens verksamheter lär sig och utvecklas så långt som möjligt med hög måluppfyllelse och goda presterade resultat.	Andel behöriga elever till något nationellt program i gymnasiet och meritvärde i åk 9. *Ökning mot föregående år. Status: uppfyllt.

*utveckling och
entreprenörskap.*

*- Karlshamns kommun
är en effektiv och
innovativ organisation.*

3. All personal i utbildningsnämndens verksamheter verkar för en effektiv organisation genom en upplevelse av god hälsa och positiv arbetsmiljö, där man presterar på toppen av sin förmåga.

Sjukfrånvaro % (KF-indikator).
***Minskning mot föregående år. Status: delvis uppfyllt.**

Andel heltidsanställda av totalt antal tillsvidareanställning (KF-indikator).
***Ökning mot föregående år. Status: delvis uppfyllt.**

Personalomsättning chefer, andel som stannar kvar minst fyra år i organisationen (KF-indikator).
***Minskning mot föregående år. Status: saknas. Redovisas i samband med årsbokslutet.**

Källa: Resultatrapport delår 2022, Utbildningsnämnden

I nämndens resultatrapport följs aktiviteter och insatser som framgår av verksamhetsplanen upp. Även i skolenheternas resultatrapporter följs resultaten upp i enlighet med kommunfullmäktiges- och nämndens mål i reviderade mallar. I resultatrapporteringen framgår de aktiviteter och insatser som har genomförts på respektive skolenhet i enlighet med målen, samt aktuell status och eventuella kommentarer för att synliggöra avvikelser. Enligt förvaltningsledningen ser rektorerna positivt på förvaltningens nya överskådliga resultatrapportsmall och att nämndmålen har blivit färre och mer konkreta vilket har underlättat i utvecklingsarbetet.

Förvaltningsledningen nämner vidare att nämnden har insyn i 7-9 skolornas systematiska kvalitetsarbete. Nämnden uppges få ta del av sammanställningar av resultat som kommer från förvaltningen som i sin tur kommer från lärare i alla ämnen. Lärarna beskrivs rapportera måluppfyllelsen på klass- och individnivå för samtliga årskurser och flaggar för insatser för de elever som riskerar att inte uppfylla kunskapskraven. Rapporteringen beskrivs ske ca. 1-2 gånger per termin i portalen Unikum. Resultatsammanställningarna till nämnden kommer med jämförande statistik med riket och liktydiga kommuner, könsuppdelad statistik och modellberäknade värden med hänsyn till elevförutsättningar. Övriga insatser som förvaltningen uppges pågå eller ha genomförts är riktade insatser för att stärka kvaliteten i undervisningen för elever med annat modersmål samt barn- och elevhälsa för ökad kvalitet och likvärdighet. Dessa beskrivs bland annat vara utbildning för pedagoger i det språk- och kompetensutvecklande arbetssättet (SKUA) samt att olika professioner inom elevhälsan bidrar med sin kompetens och erfarenhet för ökad måluppfyllelse hos eleverna. Insatserna anses ha gett resultat för grupper som tidigare har uppnått lägre resultat i jämförelse med riket (grupper som pojkar, elever med föräldrar med högst gymnasial utbildningsbakgrund och elever med utländsk bakgrund).

I skolenheternas verksamhetsplaner för år 2022 förekommer en inledande beskrivning av enheten och dess uppdrag, sammanfattning av viktiga prioriteringar, resultat och kvalitet, arbete med avvikelser och förbättringsförslag, analys av den egna verksamheten, ekonomiska förutsättningar och utvecklingsområden utifrån nämndmålen.

Av svaren från förvaltningen beskrivs en insats av implementering av nya styrdokument och allmänna råd. Syftet är bland annat att skapa förutsättningar för mer tillförlitlig och rättvis betygssättning. Det framgår även av huvudmannens resultatrapport att nämnden följer upp insatsen under utbildningsnämndens andra mål:

Inriktningsmål från fullmäktige	Utbildningsnämndens mål	Indikatorer <i>*indikatorsnivå och status</i>	Aktiviteter och insatser
<p>- Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet</p> <p>- Karlshamn ger utrymme för hållbar utveckling och entreprenörskap.</p>	<p>2. Alla barn och elever i nämndens verksamheter lär sig och utvecklas så långt som möjligt med hög måluppfyllelse och goda presterade resultat.</p>	<p>Andel behöriga elever till något nationellt program i gymnasiet och meritvärde i åk 9. *Ökning mot föregående år. Status: uppfyllt.</p>	<p>Implementering av Lgr 22 med fokus på progression och sammantagen bedömning: <i>"Implementeringen av de nya styrdokumenten samt allmänna råd för betygssättning och prövning pågår enligt plan."</i></p>

Vid intervju framkommer att förvaltningen har arbetat med bedömningskulturen där rektorer, förstelärare och ämneslärare har ingått i analysgrupper. Dessa analysgrupper har idag utökats till att involvera alla lärare för att jobba med resultatanalys i skolövergripande grupper. Grundskolechefen och utvecklingssamordnaren på förvaltningen sammanställer resultatet av analysarbetet och följer upp det terminsvis för att få en bild av utvecklingen.

4.2. Bedömning

Vår bedömning är att nämnden till stor del säkerställt att förbättringsåtgärderna implementerats. Likaså bedömer vi att nämnden till stor del säkerställt tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete. Uppföljning av insatser sker i resultatrapporter både på huvudmanna- och enhetsnivå. Det finns också analysgrupper för arbete med bedömningskulturen, och nämnden har sett till att ha färre och tydligare nämndsmål. I vår egen sammanställning av elevernas måluppfyllelse⁴ konstaterar vi att samtliga tre skolor höjt elevernas måluppfyllelse mot föregående år.

Trots att skolors SALSA-resultat ska tolkas med försiktighet ser vi att Österslättskolans nuvarande resultat sticker ut mest, och därmed kan vara anledning till en

⁴ Se avsnitt 3.1

djupare analys. Detta då vi ser att anledningen till den kontinuerligt negativa avvikelserna kan höras samman med en fortsatt hård bedömningskultur, i enlighet med det som lyfts tidigare avseende 7-9 skolorna av såväl förvaltningen som tidigare revisionsrapport från 2020.

5. Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att utbildningsnämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades vid granskningen år 2020.

Nämnden har genomfört en översyn av resursfördelningsmodellen, men vår bedömning är att nämnden inte har vidtagit tillräckliga justeringar, utifrån det som översynen visat. Bland annat framkommer att det finns tydliga skillnader i behov och förutsättningar mellan kommunala och fristående skolenheter, både på totalen och i variationen enheter emellan. Därtill har det såväl i tidigare revisionsrapporter kring måluppfyllelse, från 2017 och 2020, som i Skolinspektionens tillsyn lämnats synpunkter kring rådande resursfördelning. Vi bedömer det därför som en brist att tillräckliga åtgärder och justering av resursfördelningsmodellen ännu ej genomförts. Vi ser det dock som positivt att det implementerats nya rutiner för tilläggsbelopp enligt den översyn som genomförts.

Vår bedömning är att nämnden till stor del säkerställt att förbättringsåtgärderna implementerats. Likaså bedömer vi att nämnden till stor del säkerställt tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete. Uppföljning av insatser sker i resultatrapporter både på huvudmanna- och enhetsnivå. Det finns också analysgrupper för arbete med bedömningskulturen, och nämnden har sett till att ha färre och tydligare nämndsmål. I vår egen sammanställning av elevernas måluppfyllelse i avsnitt 3.1 konstaterar vi att samtliga tre skolor höjt elevernas måluppfyllelse mot föregående år.

Revisionsfråga	Svar
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Har nämnden genomfört översyn av resursfördelningsmodellen? 	Nämnden har genomfört en översyn. Däremot har de inte vidtagit tillräckliga justeringar utifrån det som översynen visat.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Har nämnden säkerställt att förbättringsåtgärderna implementeras? 	Ja. Nämnden har till stor del säkerställt att förbättringsåtgärderna implementerats. Samtliga tre skolor har höjt elevernas måluppfyllelse.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Har nämnden säkerställt tillräcklig insyn i 7-9 skolornas utvecklingsarbete? 	Ja. Uppföljning av insatser sker i resultatrapporter både på huvudmanna- och enhetsnivå. Det finns även analysgrupper för arbete med bedömningskulturen. Nämnden har även sett till att ha färre och tydligare mål.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- ▶ Vidta justeringar utifrån det som framkommit i översyn av resursfördelningsmodellen.

Karlshamn den 16 december 2022

Sara Shamekhi

EY

Medina Sobo

EY

6. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Utbildningsförvaltningens ledning, 2022-11-14
 - Förvaltningschef
 - Verksamhetschef förskola
 - Verksamhetschef grundskola
 - Utvecklingsamordnare

Analyserade dokument

- ▶ Arbetsdokument resursfördelningsmodell grundskola, 2022-11-17
- ▶ Policy för styrning och kvalitetsutveckling, Kommunledningsförvaltningen
- ▶ Principer för resursfördelning i grundskola i Karlshamns kommun
- ▶ Resultatanalys för grundskolan [Presentation, Chefsdag 2022-09-30, "Karlshamns resultatresa från 67,6 till 83,4"]
- ▶ Resultatrapport delår 2022, Utbildningsnämnden
- ▶ Resultatrapport på enhetsnivå, delår 2022
 - Norrevångskolan
 - Stenbackaskolan
 - Österslättskolan
- ▶ Skolinspektionen, "Beslut efter regelbunden kvalitetsgranskning av Karlshamns kommun" 2022-04-05 [dnr: 2021:6460]
- ▶ Tjänsteskrivelse 2020-11-26 "Svar till revisionen gällande granskning av måluppfyllelsen i grundskolan", Utbildningsnämnden [dnr: 2020/2710]
- ▶ Utbildningsförvaltningens svar till revisionen, 2022-11-09
- ▶ Utbildningsförvaltningens svar till revisionen för kompletterande underlag, 2022-11-18
- ▶ Verksamhetsplan och internbudget 2022, Utbildningsnämnden
- ▶ Verksamhetsplan och budget på enhetsnivå 2022
 - Norrevångskolan
 - Stenbackaskolan
 - Österslättskolan

7. Revisionskriterium

7.1. Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

7.2. Skollagen (2010:800)

Skollagen (2010:800) reglerar huvudmannens arbete med bland annat systematiskt kvalitetsarbete, elevernas utveckling mot målen och en likvärdig resursfördelning.

I juli 2014 förtydligades skollagen (2010:800, 2 kap. 8 §) avseende resursfördelning, och det anges att kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Vidare förtydligas i lagen att rektorn och förskolechefen ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Den 1 juli 2019 infördes Läsa, skriva, räkna - en garanti för tidiga stödinsatser. Garantin innebär att elever i behov av stöd ska få adekvata stödinsatser bland annat genom att förskollärare och lärare samråder med personal med specialpedagogisk kompetens. Redan i förskoleklassen ska elevens språkliga medvetenhet och matematiska tänkande kartläggas med stöd av ett nationellt kartläggingsmaterial.

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas förutsättningar och behov (2 kap. 10 §). Rektorn har därmed ett särskilt ansvar för att resursfördelning och stödåtgärder anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör.

Skollagen reglerar i fjärde kapitlet 2-6 §§ hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. Här anges bland annat att:

- ▶ Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.
- ▶ Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå.
- ▶ Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

7.3. Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (2012)

Skolverket har 2012 utgivit allmänna råd med kommentarer om det systematiska kvalitetsarbetet för skolväsendet. Allmänna råd är rekommendationer till hur skolor ska tillämpa förordningar och föreskrifter. Råden ska följas om skolan inte handlar på ett annat sätt som gör att kraven i bestämmelserna uppfylls.

Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete lyfter fram att likvärdig utbildning inte innebär att utbildningen ska vara likformig eller att alla barn och elever ska få lika mycket resurser. En likvärdig utbildning handlar i stället om att barn ska få utbildning av hög kvalitet oavsett bostadsort, kön, social eller ekonomisk bakgrund. Kvalitetsarbetet ses som en förutsättning för att kunna upprätthålla och utveckla utbildningens kvalitet.

7.4. Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (2022)

Sedan sommaren 2022 finns nya Allmänna råd från Skolverket med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. Dessa är en vidareutveckling och förtydligande av skollagen inom detta område. Bestämmelserna grundas i att alla elever ska ges ledning och stimulans utifrån sina egna förutsättningar för att på bästa sätt uppnå kunskapskraven. I ett första led bör extra anpassningar inom den ordinarie undervisningen tillämpas för de elever som riskerar att inte uppnå kunskapskraven. Om anpassningarna bedöms otillräckliga ska detta anmälas till rektorn som skyndsamt ska sätta i gång en utredning kring elevens behov av särskilt stöd. Utredning kan också inledas om det finns särskilda skäl att anta att anpassningar skulle vara otillräckliga. Samråd med elevhälsan ska alltid ske om det inte bedöms uppenbart obehövligt.

7.5. Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige i Karlshamn har beslutat om tre inriktningsmål för 2022, varav ett lyder "Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet". Enligt inriktningsmålet ska kommunen se till att varje elev lär sig och utvecklas så långt som möjligt med hög måluppfyllelse och goda presterade resultat. Vidare beskriver inriktningsmålet att alla elever i nämndens verksamheter lär sig och utvecklas så långt som möjligt med hög måluppfyllelse och goda presterade resultat.